

Iisaku Gümnaasiumi põhikooli õppekava
Kehtestatud direktori 21. veebruari 2024 käskkirjaga nr 1.1-2/18 Lisa 1 leht 1/27

Õppekavaga tutvunud ja arvamust avaldanud:

õppenõukogu 19. septembril 2023 nr 4.1-14/1

hoolekogu 29. jaanuaril 2024 nr 240129

õpilasesindus 25. jaanuaril 2024 nr 2

I G Iisaku Gümnaasium

Iisaku kool – õppiv, arenev ja loov!

Iisaku Gümnaasiumi põhikooli astme õppekava

SISUKORD

1. ÕPPEKAVA ÜLDSÄTTED	3
2. PÕHIKOOI ÕPPEKAVA ÜLDOSA	4
2.1. Kooli väärtused ja eripära.....	4
3. ÕPPE-EESMÄRGID JA ÕPPEAJA KESTUS	6
3.1. Õppe eesmärgid.....	6
3.2. Õppeaja kestus.....	6
4. ÕPPEKORRALDUS JA KOOLI TUNNIJAOTUSPLAAN	7
4.1. Õpilase õppekoormuse kujundamise põhimõtted	7
4.2. Tunnijaotusplaan, õppeainete loend ja maht põhikoolis.....	7
4.3. Õppeainete vahelise lõimingu põhimõtted	7
5. KOOLI ÕPPEKAVA VÄLISE ÕPPIMISE VÕI TEGEVUSE ARVESTAMINE KOOLIS ÕPETATAVA OSANA.....	9
6. ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMISEKS JA ÕPIKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATUD TEGEVUSED	11
7. LIIKLUSKASVATUSE TEEMAD KOOLIASTMETI.....	12
8. LOOVTÖÖ TEMAATIKA VALIKU, JUHENDAMISE, TÖÖ KOOSTAMISE JA HINDAMISE KORD.....	13
9. ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMINE JA HINDAMINE.....	14
9.1. Kasutatav hindesüsteem	14
9.2. Hindamisest teavitamine.....	15
9.3. Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus	16
9.4. Järelevastamise või järeltööde sooritamise toimumise kord.....	16
9.5. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted.....	17
9.6. Hinde vaidlustamine	17
9.7. Õpilase järgmisse klassi üleviimine.....	18
9.8. Õpilase klassikursust kordama jätmise.....	18
9.9. Põhikooli lõpetamine	18
9.10. Käitumise ja hoolsuse hindamine	19
10. ÕPILASTE JUHENDAMISE JA HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED, TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD	21
10.1. Individuaalse õppekava koostamine või muu tugisüsteemi määramine õpilasele, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused	22
11. KARJÄÄRIÕPE, SEALHULGAS KARJÄÄRIINFO JA KARJÄÄRINÕUSTAMINE.....	24
12. ÕPILASE JA VANEMA TEAVITAMINE NING NÕUSTAMINE	25
13. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED	26
14. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMINE JA TÄIENDAMINE	27
14.1. Kooli õppekava muutmise algatamine.....	27
14.2. Kooli õppekava muudatuste ettevalmistamine	27

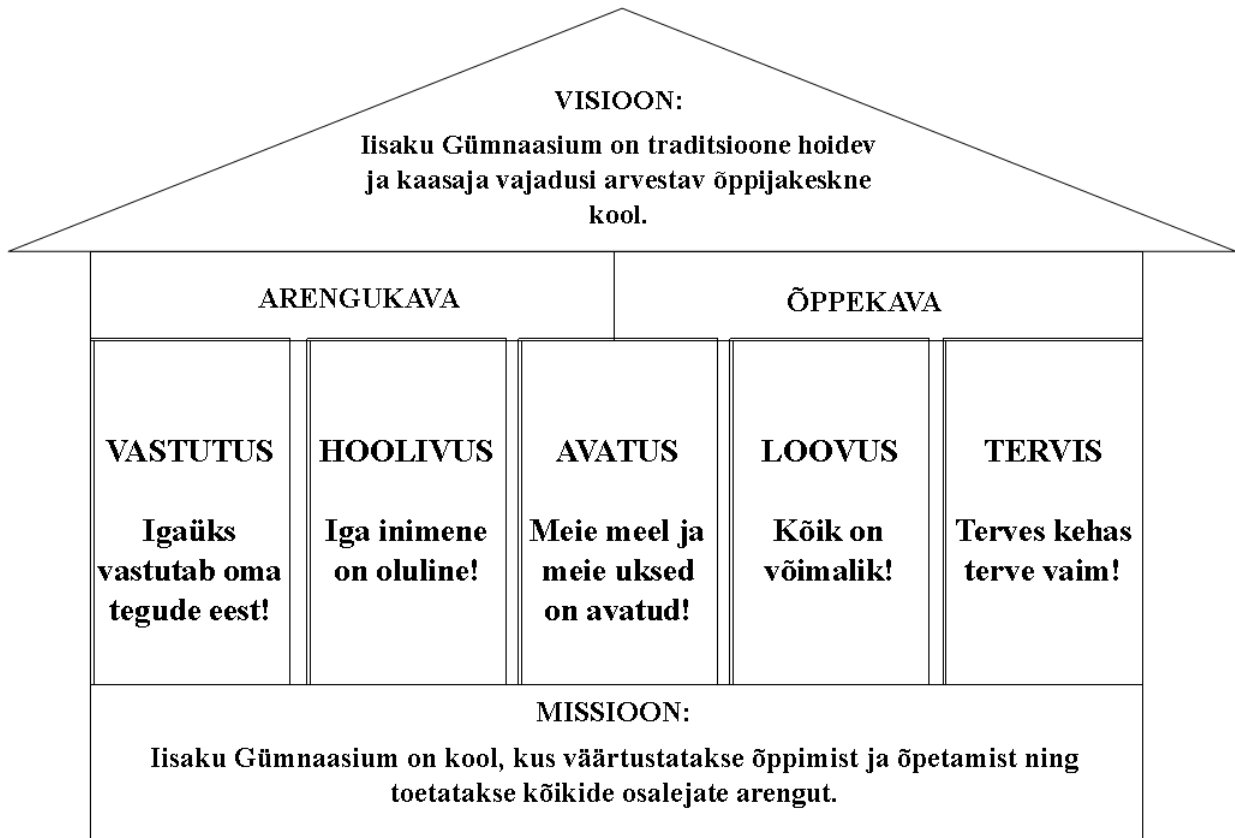
1. ÕPPEKAVA ÜLDSÄTTED

- (1) Õppekava põhikoolile koosneb järgmistest osadest:
  - 1) õppekava üldosast;
  - 2) ainevaldkondade õppeainete ainekavadest põhikoolile, milles on esitatud õppeainete õpitulemused ja õppesisu kirjeldused klassiti;
- (2) Kooli õppekava on koolis õpingute (õppe- ja kasvatustegevuse) alusdokument, mis on koostatud riiklike õppekavade alusel tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõikest 1 ja põhikooli riikliku õppekava § 24 lõikest 1, milles eelkõige tuuakse välja kooli eripärast tulenevad valikud riiklike õppekavade raames ning milles kirjeldatakse õppe rõhuasetused ja tegevused õppekava täitmiseks.
- (3) Kooli õppekava on väljundipõhine, milles kõrgeim õpiväljund on omandatud üldpädevused, so suutlikkus asjatundlikult, loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida teatud tegevusalal või - valdkonnas, perekonnas, tööl, avalikus elus, kultuurikandjana. Üldpädevused on kirjeldatud põhikoolile põhikooli riikliku õppekava § 4 lõikes 4. Üldpädevused on valdkonna- ja aineülesed ja nende kujunemise tagamine õpilastel on kõigi koolis tegutsevate isikute ühine eesmärk.
- (4) Väljundipõhises õppes on rõhuasetus õpilaste poolt õppimise kaudu õppeprotsessi lõpuks omandatavate õpitulemuste/pädevuste omandamisel ja nende hindamisel. Õpilastel lastakse demonstreerida õpitulemuste/pädevuste omandatust võimalikult erinevates olukordades tulenevalt õpitulemuse väljundverbist ja antakse soorituste kohta tagasisidet tuues välja õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning andes soovitusi edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpitulemuse/pädevuse omandamist. Kooli õppekavas esitatud õppesisule pühendatakse arvestatav hulk aega, lähenedes õppesisule mitmekesiselt, nii et õpilased õpivad õpitut kasutama erinevates situatsioonides. Õppesisu käsitletuses teeb valiku aineõpetaja, arvestusega et klassiti kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkonnapädevused oleksid saavutatud.
- (5) Väljundipõhise õppe õpikäsitus väljendub selles, et õpetamine on õpilase vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna organiseerimine viisil, et õpilane saavutab õppekavas kavandatud õpitulemused/pädevused.
- (6) Õppetegevus koolis on tervikuna korraldatud viisil, et saaks toetatud iga õppija individuaalne ja sotsiaalne areng ning toimuks õpioskusi, loovust ja ettevõtlikkust arendav õppimine.

2. PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

2.1. Kooli väärtused ja eripära

- (1) Iisaku Gümnaasiumi pedagoogiline kontseptsioon on esitatud maja kujul (Joonis 1), kus vundamendi moodustab meie **missioon**: Iisaku Gümnaasium on kool, kus väärtustatakse õppimist ja õpetamist ning toetatakse kõikide osalejate arengut.

Joonis 1. Iisaku Gümnaasiumi missioon, visioon, väärtused

- (2) Ehitis toetub sammastele (Joonis 1) ehk viiele **põhiväärtusele**: vastutus, hoolivus, avatus, loovus ja tervis.

Vastutus – Igaüks vastutab oma tegude eest!

Oskus kuulata ja arvestada kaaslase arvamust, olles aus ja vastutustundlik ning saavutades kokkuleppeid. Vastutus on kolmepoolne – õpilane, lapsevanem, kool. Aruandlus eelkõige enda ees – oma rolli mõistmine ja täitmine. Õpetaja on eeskujuks õpilasele.

Hoolivus – Iga inimene on oluline!

Kõrvalseisjate märkamine ja toetamine. Märkamine, abistamine – koostöö ja individuaalne lähenemine. Suhtlemine õpilaste, vanemate ja personaliga on toetav, nõustav, tunnustav. Personali omavahelised tööalased suhted on väga head – üksteist toetatakse, märgatakse ja tunnustatakse. Kiire infovahetus, teavitamine, suhtlemine.

Avatus – Meie ukсед ja meie meel on avatud!

Koostöövalmidus ja paindlikkus ning avatus muutustele. Soovime, et nii õpetajate ja õpilaste, õpetajate ja lastevanemate kui ka kolleegide omavaheline suhtlemine oleks usalduslik ja lugupidav. Ootame lastevanemaid alati kooli ja klassi ühisüritustele. Peame oluliseks kiiret ja tõhusat infovahetust kooli ning õpetajate, õpilaste ja lastevanemate vahel, kasutame selleks koosolekuid ja kogunemisi ning veebi ja e-posti võimalusi. Jagame oma koolituskogemusi ning õppe- ja kasvatustöö käigus loodud väärtusi.

Loovus – Kõik on võimalik!

Kool aitab õpilasel selgusele jõuda oma võimetes ja huvides ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks nii järgnevatel haridustasemetel kui elukestvalt. Õpetajal on vabads õppematerjali loovalt käsitleda. Õpilaste loovtegevused on nähtaval (näitused, esinemised). Probleme lahendatakse loovalt ja paindlikult. Kasutusel on mitmekesised töövahendid. Korraldatakse mitmesuguseid ühisüritusi, mis lasevad ühtsusel ja loovusel väljenduda.

Tervis – Terves kehas terve vaim

Füüsilise aktiivsuse ja tervist säästva eluviisi tähtsustamine. Meile on tähtis nii õpilaste kui kooli töötajate tervis. Pöörame tähelepanu vaimse, füüsilise, sotsiaalse tervise hoidmisele ja edendamisele ning tervislike harjumuste kujunemisele.

- (3) Kooli eripära väljendub avatud õpikeskkonnaga kooliks olemises, kus edendatakse loovust ja innovaatilisi õppemeetodeid, mis on suunatud õpilaste motivatsiooni ja tulemuslikkuse suurendamisele. Õppe kavandamisel ja korraldamisel keskendutakse eelkõige õpilaste praktilise intelligentsuse kujunemise toetamisele kõikides üldpädevustes. Loodud on head võimalused õppetöö ja huvitegevuse sidumiseks Iisaku Kunstide Kooliga. Põhikooli karjääriõpetuse ning koduloo raames tehakse koostööd kohalike ettevõtetega.

3. ÕPPE-EESMÄRGID JA ÕPPEAJA KESTUS

3.1. Õppe eesmärgid

- (1) Kooli lõpetanud õpilane on omandanud üld-, kooliastme- ja ainevaldkonnapädevused
- (2) Õppe- ja kasvatuse aineüleseks eesmärgiks on põhikooli riikliku õppekava § 4 lõikes 4 esitatud üldpädevuste, põhikooli riiklikus õppekavas §-s 7, 9 ja 11 kooliastmeti kirjeldatud pädevuste ning põhikooli riikliku õppekava ainevaldkonnakavades esitatud valdkonnapädevuste kujunemine, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18.detsembri 2006. a soovitusel „Võtmepädevuste kohta elukestvas õppes“ sätestatud.
- (3) Kooli lõpetanud õpilane on saavutanud riiklikes õppekavades esitatud õpitulemused.
- (4) Põhikooli lõpetanu õpitulemused on kooskõlas kvalifikatsiooniraamistiku 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega: õpilasel, kes lõpetab põhikooli, on teadmised ainevaldkonnalaaste faktide kohta, põhilised kognitiivsed ja praktilised oskused vastava teabe kasutamiseks, et täita ülesandeid ja lahendada tavalisi probleeme, kasutades lihtsaid reegleid ja töövahendeid ning suutlikkus töötada ja õppida juhendamisel, kuid mõningase iseseisvusega.
- (5) Kool toetab iga õpilase individuaalset arengut.
- (6) Põhikooli õpilasel, kes on läbinud kooli õppekava, on kujunenud põhilised väärtushoiakud ning õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. On loodud alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse. Põhikooli õpilased on jõudnud selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning omavad valmisolekut õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

3.2. Õppeaja kestus

- (1) Põhikoolis on nominaalseks õppeaja kestuseks 9 aastat.

4. ÕPPEKORRALDUS JA KOOLI TUNNIJAOTUSPLAAN

4.1. Õpilase õppekoormuse kujundamise põhimõtted

- (1) Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikes 2 on sätestatud põhikooli õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus tundides. Põhikooli riikliku õppekava § 15 lõikes 3 on sätestatud põhikooli kohustuslike õppeainete nädalatundide arv. Tulenevalt põhikooli riiklikus õppekavas esitatud kohustuslikest nädalatundide arvust ning lubatud vabast tunniressursist, mis jääb kohustusliku ja maksimaalselt lubatu vahele, on koostatud tunnijaotusplaan.

4.2. Tunnijaotusplaan, õppeainete loend ja maht põhikoolis

- (1) Kõik tunnijaotusplaanis (Tabel 1) esitatud õppeained on õpilasele kohustuslikud.
- (2) Valikained põhikoolis valib kool ning nende õpetamine toimub vaba tunniressursi arvelt pidades silmas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikes 2 sätestatud suurimat lubatud õppekoormust nädalas.
- (3) A-võõrkeelena õpetatakse inglise keelt, B-võõrkeelena vene keelt ja saksa keelt. Avatakse see keeleõpperühm, kuhu on rohkem soovijaid.
- (4) Vaba tunniressursi arvelt saab valikainetena õppida 1.-2. klassis liikumismänge, 2. klassis inglise keelt, 3. klassis uurivat õpet, 4. klassis loodusõpetust ja liiklusõpetust, 5. klassis ajalugu, 4.-8. klassis informaatikat, 9. klassis kirjandiõpetust ja karjääriõpetust.

4.3. Õppeainete vahelise lõimingu põhimõtted

- (1) Valdkonnasisesed ja õppeainete lõimingu võimalused teiste ainevaldkondadega on kirjeldatud riikliku õppekava ainevaldkonna kavades. Õpetaja arvestab nende võimalustega õppetöö planeerimisel ja läbiviimisel.

Tabel 1. Tunnijaotusplaan I – III kooliastmes

ÕPPEAINE	kokku	I kooliaste			kokku	II kooliaste			kokku	III kooliaste		
		I	II	III		IV	V	VI		VII	VIII	IX
eesti keel	19	7	6	6	11	5	3	3	6	2	2	2
kirjandus	0	-	-	-	4	-	2	2	6	2	2	2
A-võõrkeel	3	-	-	3	9	3	3	3	9	3	3	3
B-võõrkeel	0	-	-	-	3	-	-	3	9	3	3	3
matemaatika	10	3	3	4	13	4	4	5	13	5	4	4
loodusõpetus	3	1	1	1	7	2	2	3	2	2	-	-
geograafia	0	-	-	-	0	-	-	-	5	1	2	2
bioloogia	0	-	-	-	0	-	-	-	5	1	2	2
keemia	0	-	-	-	0	-	-	-	4	-	2	2
füüsika	0	-	-	-	0	-	-	-	4	-	2	2
ajalugu	0	-	-	-	3	-	1	2	6	2	2	2
inimeseõpetus	2	-	1	1	2	-	1	1	2	1	1	-
ühiskonnaõpetus	0	-	-	-	1	-	-	1	2	-	-	2
muusika	6	2	2	2	4	2	1	1	3	1	1	1
kunst	4,5	2	1	1,5	3	1	1	1	3	1	1	1
tööõpetus	4,5	1	2	1,5	5	1	2	2	5	2	2	1
liikumisõpetus	8	2	3	3	8	3	3	2	6	2	2	2
kohustuslikud tunnid kokku		18	19	23		21	23	29		28	31	31
<i>õppekava määratud tunnid</i>												
kirjandus	0	-	-	-	1		1		0	-	-	-
matemaatika	1	-	1	-	2	1	1		0	-	-	-
loodusõpetus	3	1	1	1	0				0	-	-	-
geograafia	0	-	-	-	0	-	-	-	1	1	-	-
ajalugu	0	-	-	-	1	-	1		0	-	-	-
kunst	0	-	-	-	1	1	-	-	0	-	-	-
määratud tunnid kokku	4	1	2	1	5	2	3	0	1	1	0	0
<i>valikained:</i>												
kirjandiõpetus	0	-	-	-	0	-	-	-	0,5	-	-	0,5
inglise keel	1	-	1	-	0	-	-	-	0	-	-	-
liikumismängud	2	1	1		0	-	-	-	0	-	-	-
informaatika	0	-	-	-	2,5	0,5	1	1	2	1	1	
uuriv õpe	1	-	-	1	0			-	0	-	-	-
loodusõpetus					1	1						
ajalugu					1		1					
liiklusõpetus	0	-	-	-	0,5	0,5	-	-	0	-	-	-
karjääriõpetus	0	-	-	-	0	-	-	-	0,5	-	-	0,5
valikained kokku	4	1	2	1	5	2	2	1	3	1	1	1
KOORMUS		20	23	25		25	28	30		30	32	32

5. KOOLI ÕPPEKAVA VÄLISE ÕPPIMISE VÕI TEGEVUSE ARVESTAMINE KOOLIS ÕPETATAVA OSANA

- (1) Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõike 4 kohaselt võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi.
- (2) Kui kooli õppekava välist õppimist või tegevust arvestatakse koolis õpetatava osana, siis peab olema aru saada, millise õppimise põhjal on seda tehtud ja milliste õpitulemuste saavutamisel on kooli õppekava välist õppimist või tegevust arvestatud.
- (3) Keskne põhimõte on, et lähtutakse õpitu sisust ja õpitulemustest, mitte sellest, kelle juures ja kus õpilane õppis või tegevusi sooritas. Koolil on õigus nõuda täiendavaid materjale, kui tõendusmaterjal pole piisav. Täiendavat materjali ei küsita selle kohta, kes õpetas või kus õpiti. Täiendav materjali vajadus on seotud sellega, et paremini mõista, kas taotletavad õpitulemused on omandatud. Väljundipõhises õppes ei ole keskne küsimus selles, kuidas ja kus mingi pädevus või õpitulemus omandati, vaid pigem selles, kas see pädevus või õpitulemus on olemas ja kuidas selle olemasolu on võimalik hinnata. Kooli õppekava välist õppimist või tegevust ei hinnata mitte kogemuse, vaid sellest toimunud õppimise põhjal. Õpitu peab kokku sobima nende õpitulemustega, mille saavutamist taotletakse. Kindlasti peab õpitu olema määratletav ka tasemega. Põhikoolis arvestatakse samal haridustasemel või kõrgemal tasemel omandatud. On oluline, et mujal õpitu oleks sisuliselt sobiv õppekavaga, mille järgi õpilane koolis õpib.
- (4) Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana võimaldab suurendada õpilaste, sealhulgas erivajadustega õpilaste hariduslikku mobiilsust ning avardada võimalusi kooliväliseks õppeks. Mujal õppimine annab paindlikuma võimaluse hariduse omandamiseks ja andekamatele õpilastele võimaluse ennast teostada. Kooli õppekavavälise õppe või tegevuse arvestamisel loetakse tulemused samaväärseks õppekava läbimisel saavutatud õpitulemustega.
- (5) Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana on protsess, mis koosneb järgmistest etappides: taotleja nõustamine, taotluse koostamine ja esitamine direktorile, taotluse hindamine, direktori otsus, (vajadusel) otsuse vaidlustamine ja vaidemenetlus.
- (6) Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamisel tagatakse kvaliteet selle kaudu, et uuritakse õpilase esitatud õpitulemuste omandatuse tõendamist võimaldavaid materjale

ning nende vastavust õpitulemustega, mille arvestamist taotletakse. Hindamisel eristatakse otseseid ja kaudseid tõendeid. Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamise hindamine toetub vaid tõendusmaterjalidele. Tõendusmaterjalideks võivad olla primaarsed tõendusmaterjalid (töönäidised, kirjutatud projektid, uurimistööd, artiklid, kavandid, projekti ja/või uurimistöö aruanded jm, mis otseselt tõestavad taotleja pädevusi või õpitulemusi), sekundaarsed tõendusmaterjalid (õpisoorituste tõend või hinnetelett, juhendaja või kogunud kolleegi hinnang, õppeaine kava, kus on kirjas õppeaine eesmärgid, õpitulemused, sisu lühikirjeldus, maht tundides, tõendus tegevuste sooritamise kohta) või narratiivsed tõendusmaterjalid (igasugused oma õppimise ning tegevuse analüütilised käsitlused, kus taotleja seostab õpitut taotletava õppeaine õpitulemustega, taotleja kogemuse-alane refleksioon). Tavaliselt on tõendusmaterjalid omavahel kombineeritud. Õppejuhil on õigus nõuda täiendavaid tõendusmaterjale, kui esitatud tõendusmaterjalid ei ole piisavad õpitulemuse omandatuse tõendamiseks.

- (7) Täisealisel õpilasel või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemal tuleb esitada taotlus vabas vormis kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamise taotlemiseks. Koos taotlusega esitatakse ka vastav tõendusmaterjal. Tõendusmaterjal võib olla vormistatud õpimapina. Enne taotluse esitamist toimub õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõustamine taotluse esitamise ja nõutavate tõendusmaterjalide vormistamise ja esitamise kohta. Nõustamist viib läbi kooli õppejuht.

6. ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMISEKS JA ÕPIKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATUD TEGEVUSED

- (1) Üldpädevuste kujundamiseks ja õpikeskkonna mitmekesistamiseks on koolis kavandatud järgmised tegevused, mis kirjeldatakse konkreetselt kooli üldtööplaanis kooskõlas haridus-ja teadusministri 25. augusti 2010. a määruse 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ §-ga 4.
- (2) Tegevuste kavandamine üldpädevuste kujundamiseks ja õpikeskkonna mitmekesistamiseks kooli tasandil on õppejuhi tööülesanne, kaasates kõiki kooli töötajaid.
- (3) Ülekoolilised üritused:
  - 1) õppekäigud ja ekskursioonid, mis toetavad ainevaldkonnaülest pädevuste kujunemist;
  - 2) õpilasuurimusi, praktilisi töid tutvustavad üritused;
  - 3) traditsioonilised ülekoolilised üritused, mis toimuvad igal õppeaastal;
  - 4) kooli ja kalendritähtpäevaga seotud üritused (näiteks aktused, õpetajate päeva tähistamisega seotud üritused, jms);
  - 5) heategevusüritused;
  - 6) kontserdid ja teatrikülastused;
  - 7) spordiüritused ja loodusmatkad.

7. LIIKLUSKASVATUSE TEEMAD KOOLIASTMETI

- (1) Üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks
- (2) Vastavalt liikluseaduse § 4 lõikele 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:
  - 1) ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
  - 2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.
- (3) Kooli rolliks on vastavalt liikluseaduse § 4 lõikele 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada õpilasi ette ohutuks liiklemiseks.
- (4) Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“.
- (5) Liikluskasvatuse teemad on tuletatud põhikooli riikliku õppekava läbivast teemast „Tervis ja ohutus“ ning liikluskasvatus.ee veebilehel esitatud soovitustest liikluskasvatuse osas ning liikluseadusest ja selle alusel antud määrusest „Laste liikluskasvatuse kord“.

Tabel 2. Liikluskasvatuse teemad

Liikluskasvatuse teemad	Liikluskasvatuse ulatus tundides õppeaastas klassi kohta
Jalakäija liiklusreeglid	4
Ohutu liikluskäitumine	2
Liikluses kehtivate normide järgimine ja kaasliiklejatega arvestamine	1
Liikluse reeglitest tulenevad õigused, kohustused ja vastutus	1
Kokku:	8

- (6) Eelnimetatud liikluskasvatuse teemasid (Tabel 2) käsitletakse integreerituna ainetundides ning detailsemalt tegevuste tasandil kavandatakse õpetajate poolt õpitegevust kavandades.

8. LOOVTÖÖ TEMAATIKA VALIKU, JUHENDAMISE, TÖÖ KOOSTAMISE JA HINDAMISE KORD

- (1) Põhikooli lõpetamise tingimuseks on, et õpilane on III kooliastmes sooritanud loovtöö, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv ning tähendab uurimust, projekti, kunstitööd või muud taolist. Uurimus eeldab materjali kogumist, analüüsimist/süsteematiseerimist ja üldistamist ning järelduste tegemist. Projekt eeldab projekti kavandamist, läbiviimist ja tagasisidestamist. Kunstitöö eeldab idee loomist ja teose valmistamist. Õpilasfirma eeldab toodet, mida õpilasfirma pakub.
- (2) Loovtöö on õpilase kavandatud, teostatud ja esitletud töö, mis on teostatud juhendamisel. Loovtöö järgib esteetilisi ja eetilisi väärtusi ning tal on füüsiline väljund, mis on teistele esitletav. Loovtööna ei esitata ainekava raames ettenähtud tööd. Loovtööks loetakse tööd, mis ületab ainekavas ettenähtud nõudeid.
- (3) Loovtöö võib teha nii individuaalselt kui ka rühmatööna.
- (4) Loovtöö teemavalikus lepivad kokku õpilane ja juhendaja, kaasates vajadusel teisi õpetajaid. Teemavalik peab sisaldama selgitust, mis võimaldab mõista, kuidas on loovtöö seotud läbiva teemaga ja/või milliseid õppeaineid on loovtöö lõimiv ning kirjeldama väga lühidalt tööprotsessi ja tulemust.
- (5) Loovtöö tegemist ja sooritamist koordineerib õppejuht, kaasates vajadusel kooli töötajaid.
- (6) Loovtöö loetakse sooritatuks kui õpilane on loovtöö esitlenud ettekandena. Esitlused toimuvad projektinädala lõppedes. Loovtööd hinnatakse hinnangutega „arvestatud“ või „mitte arvestatud“.
- (7) Loovtöö sooritatakse 8. klassis. Mõjuval põhjusel võib loovtööd sooritada ka muul ajal (näiteks 7. klassis), kuid mitte hiljem kui 9. klassis aprillis.

9. ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMINE JA HINDAMINE

9.1. Kasutatav hindesüsteem

- (1) 1. ja 2. klassi õpilase teadmiste ja oskustele antakse sõnaline, suuline ja/või kirjalik hinnang lähtuvalt tema arengust, kooliastme pädevusest ja õpioskuste kujunemisest, õpiprotsessis osalemisest ning õpitulemustest.
- (2) 1. ja 2. klassis kasutatav kokkuvõttev sõnaline hindamine toimub kolm korda õppeaastas (trimestrite kaupa). Kokkuvõtvas hinnangus kajastub selgelt, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud.
- (3) 1. või 2. klassi õpilase koolist lahkumisel teisendatakse jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmise klassi üleviimisel, „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 29 lõikes 2 sätestatud hindeskaalasse.
- (4) Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse 3.-9. klassis hinnetega, välja arvatud uuriv õpe 3. klassis ja loovtöö, ja lähtutakse alljärgnevast skaalast (Tabel 3):
  - 1) „*Suurepärane*“: õpilane on omandanud kirjeldatud õpitulemused, mis võimaldavad tal teadmisi ja oskusi iseseisvalt rakendada (kui kasutatakse punktiarvestust, siis 90%–100% maksimaalsest punktisummast) – 5;
  - 2) „*Väga hea*“: õpilane on omandanud kirjeldatud õpitulemused valdavas osas ning kasutab neid oskusi ja teadmisi edasisel õppimisel (kui kasutatakse punktiarvestust, siis 80%–89% maksimaalsest punktisummast) – 4+;
  - 3) „*Hea*“: õpilane on omandanud kirjeldatud õpitulemused, kuid nende iseseisval rakendamisel esineb ebatäpsusi ja puudusi (kui kasutatakse punktiarvestust, siis 70%–79% maksimaalsest punktisummast) – 4;
  - 4) „*Rahuldav*“: õpilane on omandanud kirjeldatud õpitulemused, mis võimaldavad tal oluliste raskusteta hakkama saada edasisel õppimisel (kui kasutatakse punktiarvestust, siis 60%–69% maksimaalsest punktisummast) – 3+;
  - 5) „*Vähene*“: õpilane on omandanud õpitulemused, mida ta oskab kasutada juhendaja toel, kuid iseseisval kasutamisel tekib olulisi raskusi (kui kasutatakse punktiarvestust, siis 50%–59% maksimaalsest punktisummast) – 3;
  - 6) „*Puudulik*“: õpilane on omandanud õpitulemused, mis on ebapiisavad edasiseks õppimiseks (kui kasutatakse punktiarvestust, siis 0%–49% maksimaalsest punktisummast) – 2

Tabel 3. Hindamiskaala

Nimetus	Hinne	Protsent
Suurepärane	„5”	90%–100%
Väga hea	„4+“	80%–89%
Hea	„4“	70%–79%
Rahuldav	„3+“	60%–69%
Vähene	„3“	50%–59%
Puudulik	„2“	0% - 49%

(4) Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse kokkuvõtvad hinned ja käimasoleva trimestri jooksul saadud hinned viie palli süsteemi:

„5+“ ja „5“ = 5

„4+“ ja „4“ = 4

„3+“ ja „3“ = 3

„2“ = 2

9.2. Hindamisest teavitamine

- (1) Õpitulemuste, käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja õppeaasta algul.
- (2) Õpilast ja tema vanemat teavitab kool hindamisest Stuudiumi e-päeviku vahendusel.
- (3) Lapsevanemal või eestkostjal (edaspidi lapsevanem) on õigus saada teavet oma lapse hinnete kohta Stuudiumist, klassi- ja aineõpetajatelt ning klassijuhatajalt.
- (4) Kui õpilast ja vanemat ei ole võimalik hindamisest teavitada Stuudiumi vahendusel, teavitab kool õpilast ja vanemat hindamisest paberil oleva dokumendi (hinnetelett) kätte toimetamise kaudu.
- (5) 1. ja 2. klassi õpilased saavad kolm korda õppeaastas trimestri lõpus (novembris, märtsis ja juunis) Stuudiumis ja õppeaasta lõpus paberikandjal kirjeldava tagasiside enda õpitulemuste kohta. 3.-9. klassi õpilased saavad kolm korda õppeaastas trimestri lõpus (novembris, märtsis ja juunis) Stuudiumis ning õppeaasta lõpus paberikandjal tunnistuse kokkuvõtvate ja aastahinnetega. 1. ja 2. trimestri lõpus otsustab paberil hinnetelette väljastamise vajaduse klassijuhataja.

9.3. Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

- (1) Õpilaste teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.
- (2) Trimestri algul teeb vastava õppeaine õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi ning kokkuvõtivate hinnete kujunemise alused ning lisab selle Stuudiumis esimese tunni tunnikirjeldusesse.
- (3) Trimestri või poolaasta õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega ja registreeritakse Stuudiumis. Õppepäevas võib läbi viia ühe kontrolltöö. Kontrolltöö toimumise ajast teatatakse õpilastele vähemalt viis õppepäeva enne kontrolltöö toimumist. Õppenädalas võib läbi viia kuni kolm kontrolltööd. Kontrolltöid ei planeerita esmaspäevale ja reedele, samuti õppepäeva esimesele ning viimasele õppetunnile, välja arvatud juhul, kui õppeaine on tunniplaanis esmaspäeval ja reedel või ainult ühel neist päevadest või esimese või viimase tunnina.
- (4) Kui suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga "2", antakse õpilasele võimalus järele vastamiseks või järeltöö sooritamiseks. Õpetaja tagastab õpilasele hinnatud töö 10 tööpäeva jooksul.
- (5) Õpilasele, kellel on jäänud vajalik töö (kontrolltöö, praktiline töö, referaat jms) sooritamata, kantakse Stuudiumisse vastav märge "!". Sellisel juhul annab aineõpetaja õpilasele võimaluse töö sooritamiseks kümne tööpäeva jooksul. Selle töö sooritamisel hindele „puudulik“ annab aineõpetaja õpilasele võimaluse ühekordseks järele vastamiseks või järeltöö sooritamiseks kümne tööpäeva jooksul pärast hindelise töö kättesaamist.
- (6) Õpilast, kes õpib individuaalse õppekava (edaspidi IÕK) järgi hinnatakse vastavalt IÕK-s ette nähtud hindamise korrale. IÕK järgi õppiva õpilase tööle märget "Hinnatud IÕK alusel" ei tehta.

9.4. Järelevastamise või järeltööde sooritamise toimumise kord

- (1) Õpilasele antakse võimalus järele vastamiseks, kui tal on kohustuslik töö sooritamata, millest annab teavet märge „!“ Stuudiumis.
- (2) Õpilasele antakse võimalus järeltöö sooritamiseks, kui tema hinnatav tulemus on hinnatud hindegaga "2".
- (3) Järelevastamine ja järeltöö sooritamine toimub õpilase ja õpetaja vahel kokkulepitud ajal ja kohas üldjuhul 10 tööpäeva jooksul pärast töö kättesaamist.

- (4) Õpetaja ei arvesta hindamisel asjaoluga, et hinne on saadud järelevastamise või järeltöö tulemusel. Järele vastamise või järeltöö sooritamise meetodi valib õpetaja lähtuvalt hinnatavast õpitulemusest.
- (5) Järeltöö hindamisel võib õpetaja hindamisskaalat muuta kuni 10% ulatuses.

9.5. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted

- (1) Kokkuvõttev hinne on õppeaine trimestri-, poolaasta-, aasta-, ning kooliastmehinne.
- (2) 3.-9. klassis pannakse välja õppeaine trimestri- või poolaastahinded ja aastahinne. Kaks korda aastas võib kokkuvõtvalt hinnata õppeaines, mida on 1 tund nädalas. Poolaasta hinne pannakse välja jaanuari II pooles ja juunis.
- (3) Kokkuvõttev hinne ei ole hinnete aritmeetiline keskmine.
- (4) Õpilasele, kes on koolist pikemat aega puudunud mõjuval põhjusel ja ei ole trimestri lõpuks nõutavaid hinnatavaid ülesandeid täitnud, kokkuvõtvalt trimestri hinnet välja ei panda. Talle antakse võimalus need ülesanded täita õpetajaga kokkulepitud ajal õppeperioodi lõpuni. Õppeaine trimestri hinne pannakse välja pärast nõutavate ülesannete täitmist.
- (5) Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne või kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
- (6) Kui õpilasele on kehalises kasvatuses meditsiiniliste näidustuste tõttu esitatud erinõudeid, kasutatakse hindamisel kokkuvõtva trimestri- ja aastahinde asemel hinnangut «arvestatud» või «mittearvestatud».
- (7) Õpilasele, kelle trimestrihinne on “2” või on jäetud hinne välja panemata, määratakse tugisüsteem (näit. konsultatsiooni, õpiabi rühm, õpituba jms.) või koostatakse selles õppeaines järelevastamise kava, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
- (8) Õppeaine aastahinne pannakse välja trimestri- või poolaastahinnete alusel.
- (9) Kui õppeaine trimestri- või poolaastahinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, arvestatakse aastahinde väljapanekul õpilase vastaval trimestril või poolaastal omandatud teadmised ja oskused vastavad hindele “2”.
- (10) Põhikooli loovtööd hindab komisjon vastavalt loovtööjuhendis kirjeldatud hindamismudelile.

9.6. Hinde vaidlustamine

- (1) Esmased vaided hinnete ja hinnangute puhul lahendatakse aineõpetaja tasandil.
- (2) Kui õpilane ja õpetaja jäävad eri arvamusele hinde või hinnangu osas, siis peab piiratud

teovõimega õpilase lapsevanem esitama hiljemalt 30 päeva jooksul vaide direktorile.

- (3) Direktor korraldab vaidemenetluse ja teavitab õpilast ja lapsevanemat vaideotsusest.

9.7. Õpilase järgmisse klassi üleviimine

- (1) Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamise toetamiseks võib õpilase jätta täiendavale õppetööle.
- (2) Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.
- (3) Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu kuni 10 õppepäeva hiljemalt 31.augustiks.
- (4) Täiendavale õppetööle jäetud õpilane täidab õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid.
- (5) Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse ning hinne kantakse Stuudiumisse.
- (6) Täiendavale õppetööle jäetakse põhikooli õpilane õppeainetes, milles tulenevalt trimestri- või poolaastahinnetest tuleks välja panna aastahinne "2".
- (7) Aastahinde väljapanekul arvestatakse täiendava õppetöö tulemusi.
- (8) Õpilase järgmisse klassi üleviimise või klassikursust kordama jätmise otsustab õppenõukogu hiljemalt 31. augustiks kokkuvõtvate hinnete alusel.
- (9) Õpilane viiakse üle järgmisse klassi olenemata käitumise aastahindest.

9.8. Õpilase klassikursust kordama jätmine

- (1) 1. kuni 8.klassi õpilase võib õppenõukogu põhjendatud otsusega erandjuhul jätta klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines pandud välja aastahinne „puudulik“, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisele õpilase või tema seadusliku esindaja.
- (2) Klassikursust ei jäeta kordama hariduslike erivajadustega õpilasi, kelle puhul rakendatakse koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud või erituge.

9.9. Põhikooli lõpetamine

- (1) Põhikooli lõpetab õpilane:
  - 1) kelle viimased aastahinded on vähemalt „3“;
  - 2) kes on sooritanud kolmandas kooliastmes loovtöö;
  - 3) kes on sooritanud vähemalt 50% tulemusega eesti keele, matemaatika ja ühe valikeksami omal valikul.

- (2) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksamitöö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.
- (3) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
  - kellel on üks „puudulik“ eksami- või viimane aastahinne;
  - kellel on kahes õppeaines kummaski üks „2“-ga hinnatud eksami- või õppeaine viimane aastahinne.

9.10. Käitumise ja hoolsuse hindamine

- (1) Käitumise (sh hoolsuse) hindamise eesmärk on:
  - suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme;
  - suunata õpilast täitma kooli kodukorra nõudeid;
  - motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.
- (2) Õpilase käitumist ja hoolsust hinnatakse 1. – 9. klassis igal trimestril.
- (3) Käitumist hindab iga aineõpetaja ja klassijuhataja vastavalt käitumise hindamismudelile (tabel 2).
- (4) Käitumise aastahindeks pannakse «mitterahuldav» kooli õppenõukogu otsuse alusel.
- (5) Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis.
- (6) Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
- (7) Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega.
- (8) Käitumist ja hoolsust hinnatakse hinnetega „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“.

Tabel 4. Käitumise hindamismudel

EESKUJULIK	HEA	RAHULDAV	MITTERAHULDAV
On kõigi vastu viisakas (tänamine, palumine, vabandamine), tervitab alati kõiki koolipere liikmeid ja külalisi.	On tavaliselt viisakas ja tervitab kõiki õpetajaid, külalisi ja teisi koolipere liikmeid.	Tihti peale ei ole viisakas ja unustab aeg-ajalt tervitada või tervitab valikuliselt.	Ei ole viisakas ega tervita õpetajaid, külalisi ja teisi koolipere liikmeid.
On järjepidevalt hooliv, salliv ja heatahtlik ning suhtub lugupidamisega endasse ja teistesse.	On hooliv, salliv ja heatahtlik ning suhtub lugupidamisega endasse ja teistesse.	Saaks olla hoolivam, sallivam ja heatahtlikum. Heastab tekkinud olukorra.	On kaasõpilaste ja koolitöötajate vastu pahatahtlik ning hoolimatu. Puudub lugupidamine enda ja teiste vastu.
Hoiab alati korras kooli vara ja õpilasele kasutada antud õppevahendeid.	Hoiab kooli vara ja õpilasele kasutada antud õppevahendeid.	On hooletu kooli vara ja õpilasele kasutada antud õppevahendite suhtes.	Rikub tahtlikult kooli vara ja õpilasele antud õppevahendeid.
Ei tekita kunagi oma käitumisega endale ja teistele ebamugavust või kahju koolis ega väljaspool kooli.	Ei tekita oma käitumisega endale ja teistele ebamugavust või kahju ei koolis ega väljaspool kooli.	Tahtmatult on oma käitumisega tekitanud endale ja teistele ebamugavust või kahju. Heastab tekkinud olukorra.	Häirib teadlikult oma lobisemisega õppeprotsessi või tekitab provotseeriva käitumisega teistele ebamugavust nii koolis kui väljaspool kooli.
Jõuab tundi alati õigeaegselt ning kunagi ei puudu tunnist mõjuva põhjuseta.	Jõuab tundi õigeaegselt ning ei puudu tunnist mõjuva põhjuseta.	On tundidesse hilinenud või kaks tundi põhjuseta puudunud.	Hilineb sageli tundidesse või on põhjuseta puudunud kolm tundi.
On algatusvõimeline, võtab aktiivselt osa ühistest ettevõtmistest, õppetööst ja hoiab kooli töörahu.	Teeb koostööd, võtab osa ühistest ettevõtmistest, õppetööst ja hoiab kooli töörahu	Ei osale aktiivselt õppetöös ega kooli ühistes ettevõtmistes.	Näitab kaasõpilastele välja oma negatiivset ja/või laisklevat hoiakut.

10. ÕPILASTE JUHENDAMISE JA HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED, TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD

- (1) Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis. Vajadusel rakendatakse õpet hariduslike erivajadustega õpilaste klassides või rühmades, mis on koolis lubatud kooli põhimäärusega.
- (2) Direktor on määranud haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija (edaspidi „HEVKO“), kelle ülesandeks on haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide ja õpetajate vahel ning andekate õpilaste korral kaasatakse koostöösse ka andeka õpilase juhendaja.
- (3) HEVKO toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.
- (4) Direktori või HEVKO otsusel võib haridusliku erivajadusega õpilasele rakendada põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 48 sätestatud järgmisi meetmeid, mille rakendamise eeldusena ei ole ette nähtud nõustamiskomisjoni soovitus:
  - 1) tugispetsialisti teenus,
  - 2) individuaalse õppekava rakendamine,
  - 3) vanema nõusolekul õpilase üleviimine hariduslike erivajadustega õpilaste õppe paremaks korraldamiseks moodustatud rühma või klassi.
- (5) Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb tema andekusest, tagatakse talle individuaalse õppekava rakendamine ning vajaduse korral täiendav juhendamine aineõpetajate poolt või teiste vastava valdkonna spetsialistide poolt haridusprogrammide või teiste haridusasutuste kaudu.
- (6) Meetme rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut.
- (7) Meetmete rakendamise tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldavad kõik meetme rakendamisel osalenud õpetajad vähemalt kord õppeaastas õpilase arengut ja toimetulekut ning esitavad omapoolsed soovitused.
- (8) Meetmete rakendamise perioodi lõpul hindab HEVKO koostöös õpetajatega meetme tulemuslikkust ning teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile

edasisteks tegevusteks: meetme rakendamise lõpetamine; meetme rakendamise jätkamine samal või tõhustatud viisil; meetme vahetamine või muu meetme lisamine; täiendavate uuringute teostamine, eriarsti, erispetsialisti või nõustamiskomisjoni poole pöördumise soovitamine.

- (9) Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitused õpilase tugevate jaarendamist vajavate külgede kohta, tugispetsialistide soovitused, testimiste ja uuringute tulemused ning nõustamiskomisjoni soovitused õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse haridusliku erivajadusega õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostatud individuaalse arengu jälgimise kaardil. Individuaalse arengu jälgimise kaardi koostamise ja täitmise eest vastutavad isikud koolis määrab direktor.
- (10) Põhikooli riiklikus õppekavas § 17 sätestatud tingimustel ja korras kohaldatakse hariduslike erivajadustega õpilastele põhikooli riiklikus õppekavas § 17 lubatud erisusi:
- 1) kui põhikooli klassis õpib välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada individuaalse ainekava alusel;
  - 2) hariduslike erivajadustega õpilasele koostatakse vastavalt vajadusele individuaalne õppekava.

10.1. Individuaalse õppekava koostamine või muu tugisüsteemi määramine õpilasele, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused

- (1) Individuaalse õppekava määramisel ja koostamisel lähtutakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 18 sätestatust, põhikooli riiklikus õppekavas § 17 lõikes 4 ja § 22 lõikes 7 sätestatust sätestatust. Muu tugisüsteem määratakse õpilasele põhikooli riiklikus õppekavas § 22 lõikes 7 sätestatud tingimustel.
- (2) Individuaalse õppekava rakendamine tugimeetmena põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 58 lõikes 3 sätestatud tähenduses toimub põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 58 lõigetes 1 kuni 9 ja § 12 lõikes 1 sätestatud tingimustel ja korras.
- (3) Õpilane viiakse individuaalsele õppekavale üle Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a määruse nr 265 „Eesti Hariduse Infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 28 punkti 6 alusel, mille kohaselt individuaalsele õppekavale üleviimise vormistab direktor. Haridus- ja teadusministri 25. augusti 2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes

kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 6 lõike 2 kohaselt märgitakse õpilasraamatu õpilase leheküljele andmed individuaalse õppekava rakendamise kohta. Haridus-ja teadusministri 25. augusti 2010. a määruse nr 52 § 12 lõike 7 kohaselt individuaalse õppekava alusel õppiv õpilane kantakse klassipäeviku üldnimekirja vastava märkega.

11. KARJÄÄRIÕPE, SEALHULGAS KARJÄÄRIINFO JA KARJÄÄRINÕUSTAMINE

- (1) Põhikoolis toimub karjääriõpe läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemise kaudu. Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ sisu ja eesmärged arvestatakse kooli õpikeskkonna kujundamisel koolis ja õppetunnis. Sellest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Tunnivälise tegevuse käigus saavad õpilased projektipäevade, õppekäikude jms raames toetust karjääriotsuste ja eneseteostuse planeerimiseks.
- (2) 9. klassis on valikaine karjääriõpetus.
- (3) Karjääriinfot edastavad, karjääriõpet ja karjääriõppega seotud üritusi korraldavad klassijuhatajad, aineõpetajad ja huvi- ja projektijuht.
- (4) Karjääriteenuste kättesaadavus tagatakse õpilaste teavitamise kaudu edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest:
  - 1) karjääriõpetuse tundides 9. klassis;
  - 2) ainetundides läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemisel;
  - 3) erinevate ürituste kaudu (teadlaste öö, haridusmessid Teeviit, Intellektika jms);
  - 4) edasiõppimist tutvustavate õppepäevade kaudu nii koolis kui väljapool kooli.
- (5) Karjääriõppe hulka kuulub ka karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamine ning kataloogide tutvustamine edasiõppimise või õppekavavälise õppimise võimaluste kohta aineõpetajate tasandil.
- (6) Karjääriteenuse osutamiseks tehakse koostööd Töötukassaga.
- (7) Töötukassa poolt korraldatud karjäärinõustamine toimub eelneval kokkuleppel kooliga.

12. ÕPILASE JA VANEMA TEAVITAMINE NING NÕUSTAMINE

- (1) Õpilase ja vanemate teavitamine toimub kooli kodukorras sätestatud korra kohaselt vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 55 ning avaliku teabe seaduses ja haldusmenetluseaduses sätestatule.
- (2) Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes.
- (3) Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks iga õppeperioodi algul.
- (4) Õpilaste ja vanemate teavitamiseks kasutatakse eelistatult järgmisi vahendeid:
  - 1) kooli kodulehekülg;
  - 2) Stuudiumi e-päevik;
  - 3) e-kirjad;
  - 4) telefon.
- (5) Kord aastas õppeaasta alguses toimub koolis lastevanemate üldkoosolek. Õpilase ja tema vanemate esimene koostööpartner koolis on klassijuhataja, kelle juhtimisel kujundatakse välja informatsiooni jagamise kultuur.
- (6) Vähemalt kord aastas viib klassijuhataja iga õpilasega läbi arenguveestluse, millel piiratud teovõimega õpilase puhul osaleb ka lapsevanem.

13. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

- (1) Õpetajate koostöö eesmärgiks on õppekavas kirjeldatud taotletavate õpitulemusteni/pädevusteni jõudmine õppe- ja kasvatustegevuse kaudu, lähtudes õpiväljunditest, etteantud ajast, õppekavas kirjeldatud õppesisust ja õpitegevusest.
- (2) Õpetaja töö planeerimine toimub kooli õppekava alusel lähtudes põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud üldistest põhimõtetest õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisele ja korraldamisele.
- (3) Väljundipõhises õppes on õpetaja pädevuses otsustada, mil määral ta soovib enda tegevust kavandades seda kirjeldada taasesitatavas vormis, mis esitatakse e-koolis.
- (4) Kuna õpiväljundid on riiklikul tasandil kirjeldatud ning kavandatud on ka õppeaine sisu ning osaliselt õppemetoodika, siis õpetajal tuleb mõelda, kui palju õpilasel kulub aega iga õpiväljundi saavutamiseks. Õpetajal tuleb tagada õpiväljundite sidusus õppetöö mahu ja õppekorraldusega. Muu sidusus on tagatud põhikooli riikliku õppekava täitmisega.
- (5) Kavandamise aluseks on see, kui palju keskmine õpilane suudab kindla ajavahemiku jooksul õppida. Arvestuslik õppeaeg on tundide hulk, mida keskmine õpilane õpiväljundini jõudmiseks eeldatavalt vajab. Arvestuslikku õppeaega mõjutavad õpilase varasemad kogemused, teadmised, oskused jms.
- (6) Töömahu arvestamisel tuleb arvesse võtta õpilaste tegevus ja hindamise meetodid. Õpilasele õpiväljundite omandamiseks etteantud ajahulk on määratletud õigusaktidega ning tunnijaotusplaaniga. Üldiselt on õpilase õppetöö koormus vähem kui 8 tundi päevas.
- (7) Väljundipõhises õppes toimub õppeprotsessi kavandamine selliselt, et esmalt määratletakse eesmärgid, mida õppimise ja õpetamise kaudu soovitakse saavutada, seejärel kavandatakse, kuidas eesmärkide saavutatust hinnata ja alles seejärel konkretiseeritakse õppesisu ja – meetodid.

14. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMINE JA TÄIENDAMINE

14.1. Kooli õppekava muutmise algatamine

- (1) Kooli pidaja koostöös direktoriga otsustab õppekava uuendamise või täiendamise vajaduse kaalutluse alusel.
- (2) Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides või tuleneb vajadusest ajakohastada, siis algatab kooli õppekava muutmise direktor.

14.2. Kooli õppekava muudatuste ettevalmistamine

- (1) Kui direktor või kooli pidaja on otsustanud kooli õppekava uuendamise ja täiendamise vajaduse, siis lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõikest 2 kehtestab kooli õppekava direktor.
- (2) Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
- (3) Kooli õppekava vormistatakse kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõuna. Kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu peab olema kooskõlas kehtivate õigusaktidega.